

RIJEČ UREDNIŠTVA

NOVA STRATEGIJA EU ZA ŠUME: ZA ŠUME I SEKTOR KOJI SE TEMELJI NA ŠUMAMA

Krajem rujna u resorno Ministarstvo stigao je na naslovljenu temu dopis Glavnog tajnika Europske komisije, upućen Glavnom tajniku Vijeća Europske unije i na suglasnost svim članicama EU. Dopis je proslijeden na očitovanje Hrvatskom šumarskom društvu, Akademiji šumarskih znanosti i drugim šumarskim institucijama.

Dopis sa stanjem šuma i smjernicama, kojega ćemo kratko prikazati, napisan je na 16 stranica, a kreće od općenitih podataka o šumama. Navodi se, kako šume i šumska zemljišta pokrivaju oko 40 % kopna EU, s rastom od oko 4 % godišnje, dok se u drugim djelovima svijeta i dalje smanjuju. Sječe se samo 60–70 % prirasta, ali se do 2020. god. očekuje povećanje stope iskorištavanja do 30 %. Šume su multifunkcionalne i **njihova socioekonomski važnost je velika, ali se često potcenjuje**. Šumska biomasa pak predstavlja oko polovice potrošnje energije iz obnovljivih izvora. **Kako bi se te koristi osigurale na uravnotežen način, ključno je osigurati održivo (potrajno) gospodarenje šumama.**

Slijedi obrazloženje zašto je potreban novi okvir nakon društvenih i političkih promjena tijekom proteklih 15 god. te sve veće potražnje i prijetnje šumama. Kratko navodimo 3 od 6 razloga: osiguranje upravljanja multifunkcionalnim potencijalom šuma u EU na uravnotežen i održiv način, zadovoljenje rastuće potražnje za sirovinom te odgovor na izazove i prilike s kojima se industrije koje se temelje na šumama suočavaju glede raznih učinkovitosti.

Koji je to korak naprijed kojega treba učiniti, a koji se odnosi na cijelovit pristup gospodarenju šumama i na cijeli lanac vrijednosti šuma. Rukovodeća načela su **održivo (potrajno) gospodarenje šumama i multifunkcionalna uloga šuma – učinkovito korištenje resursa, gdje se optimizira doprinos šuma ruralnom razvoju, rastu i otvaranju radnih mesta – promiće odgovornost za globalne šume.**

Ciljevi do 2020. god. su osigurati i dokazati da se svim šumama gospodari u skladu s načelima održivog gospodarenja, čime se doprinosi uravnoteženju raznih funkcija šume i osigurava osnova da šumarstvo i cijeli lanac vrijednosti koji se temelji na šumama budu konkurentni sudionici u traženju blagostanja.

U osam povezanih prioritetnih područja strateške orijentacije, navodi se:

- Podrška ruralnim i urbanim zajednicama (kroz strateške orijentacije: krištenje sredstava za ruralni razvoj, gdje bi Komisija i države članice trebale procijeniti i poboljšati utjecaj mjera za šumarstvo u sklopu politike ruralnog razvoja te poboljšati svoje vrednovanje koristi koje šume daju društvu).
- Poticanje konkurentnosti i održivosti industrija koje se temelje na šumama, bioenergije i šireg zelenog gospodarstva.
- Zbog podložnosti šuma klimatskim promjenama, važno je očuvati i pojačati njihov kapacitet za otpornost i prilagodbu.
- Napore za zaštitu šuma i bioraznolikosti te poboljšanje usluga ekosustava, uz ublažavanje i obnovu, treba usmjeriti prema povećanju obnove, otpornosti i multifunkcionalnosti šuma, kao i sprječavanju negativnih utjecaja na šume.
- Poboljšanje baze znanja o šumama radi boljeg razumijevanja složenih ekoloških i društvenih izazova – uspostavljanje Europskog sustava informiranja o šumama.
- Poticanje novog inovativnog šumarstva i proizvoda s dodanom vrijednošću.
- Prema planovima glede mjera za šumarstvo u razdoblju 2007–2013. rezervirano je 5,4 milijardi EUR iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj, a toliko se očekuje i za razdoblje 2014–2020. god. Na kraju se kaže kako su Europski parlament i Vijeće pozvani poduprijeti ovu strategiju i izraziti vlastita stajališta o njenoj provedbi.

Naše je mišljenje da gotovo nemamo nikakvih primjedbi na predloženu strategiju, jer je to upravo sve ono što bi trebalo pisati u našoj Strategiji šumarstva, a što uporno godinama bez uspjeha tražimo i zagovaramo, no nije nema do danas. I umjesto da naša Strategija šumarstva bude primjerni uzorak članicama EU, mi ćemo napokon tek sada, kao članica EU, biti prisiljeni napraviti i svoju Strategiju šumarstva, a što je žalosno i sramotno. Očito je da kod nas ništa ne može bez prisile, čak i u onim segmentima kao što je šumarstvo, gdje smo objektivno po resursima i znanju među najboljima.